

- впровадження контролю і механізмів управління виробничими ризиками під час навчально-виховного процесу та допоміжних виробничих процесів;
- зниження прямих і непрямих витрат, витрат від несанкціонованої діяльності тощо;
- підвищення загальної продуктивності праці.

ПРО СТАН АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ДО ВИМОГ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА

М.В. Хильчук, керівник М.Б. Смирнитська

Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків

Анотація. Названі недоліки існуючого законодавства України з охорони праці, запропоновані шляхи його адаптації вимогам європейського законодавства.

Ключові слова: охорона праці, законодавство з охорони праці, директиви ЄС, професійна безпека.

Аннотация. Названы недостатки существующего законодательства Украины об охране труда, предложены пути его адаптации требованиям европейского законодательства.

Ключевые слова: охрана труда, законодательство об охране труда, директивы ЕС, профессиональная безопасность.

Abstract. The shortcomings are revealed of Ukrainian labour legislation. Ways are suggested of adaptation to demands of the EC Directives.

Key words: labor protection, labour legislation, EC Directives, occupational safety.

Згідно статті 4 Закону України «Про охорону праці», державна політика України в галузі охорони праці базується на принципі пріоритету життя і здоров'я працівників, повної відповідальності роботодавця за створення належних, безпечних і здорових умов праці.

Статтею 51 «Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами», охорона праці віднесена до пріоритетної сфери адаптації законодавства України до міжнародного законодавства.

Європейські стандарти з питань охорони праці, як і вся чинна міжнародна правова система, ґрунтуються на принципах охорони та захисту прав людини і громадянина. Тому, інтеграція України у європейське співтовариство потребує не тільки вдосконалення чинних правових норм, а й створення нових, які відповідають стандартам ЄС.

До наявних недоліків Законодавства України з охорони праці слід віднести такі:

- наявність дублювання вимог безпеки праці, гігієнічних вимог тощо у декількох нормативних актах;

- наявність протиріч у викладенні прав та обов'язків органів державного нагляду у різних нормативно-правових актах;

- наявність підзаконних нормативно-правових актів з питань безпеки та гігієни праці, які морально застаріли та потребують перегляду й оновлення.

Перелічені недоліки здатні впливати на незадовільний рівень безпеки праці, високий рівень виробничого травматизму і професійних захворювань тощо, оскільки вони зумовлюють порушення чинного Законодавства з охорону праці.

Пропонується першочергову увагу у процесі адаптації українського законодавства з охорони праці до директив і стандартів ЄС приділити концепції нормотворчого процесу з питань охорони праці.

Вимоги ЄС у галузі безпеки та гігієни праці передбачають вирішення наступних завдань: забезпечення безпечних умов праці, запобігання виробничим травмам і захворюванням, гарантування безпеки продукції та послуг. При цьому спонукання роботодавців до виконання зазначених завдань здійснюється шляхом використання економічних важелів та принципів стимулювання.

Впровадження концептуально нового підходу до нормотворчого процесу з питань охорони праці потребує інтеграції в законодавство нових складових – фізіологічної, психічної та соціальної безпеки працівника, та професійної безпеки загалом. Це обумовить зміну мети законодавства з охорони праці, як такого, що визначає основи управління, формування та реалізації механізму забезпечення професійної безпеки і збереження здоров'я працівників в Україні.

Застосування превентивного підходу у галузі охорони праці, залучення до цього процесу держави, роботодавців, робітників, наукові та освітні установи, встановлення законодавчого взаємозв'язку між охороною здоров'я та професійною безпекою здатні забезпечити ефективний розвиток системи управління охороною праці як державному рівні так і на рівні окремої галузі промисловості або підприємства та дасть змогу створити безпечні й нешкідливі умови праці для працівників шляхом профілактики професійних захворювань і виробничих травм, продовження періоду активної працездатності працівників.